

Een tweede schatregister van Midwolda

(1578/ca. 1630/ca. 1675)

door R.H. Alma

Inleiding

In de vorige jaargang van dit jaarboek werd het schatregister van Midwolda van 1556 uitgegeven. Oude belastingregisters van Woldoldambt zijn zeer spaarzaam overgeleverd. Het is dan ook puur toeval dat het enige andere register van vóór de Reductie eveneens Midwolda betreft. In 1578 werden de grastallen herzien en ook dat register is bewaard gebleven in een later afschrift¹. Een aantekening in hetzelfde inventarisnummer meldt: ‘Anno 1577, den 13 septembris, binnen die landen soo onder Midwolmer kloekenslach behooren, overgeven nae reckinge van *dr. Heironimii* sijn egen handt, liggende bij *Ubbeko Bennens* op 1931 deimaten.’ In 1578 is de rentmeester *dr. Hieronymus Frederici*, die zich met de herziening van 1555 en 1556 had beziggehouden, al jaren dood². Mogelijk wordt met de ‘reckinge van *dr. Heironimii* sijn egen handt’ dan ook de opgave van 1556 bedoeld, die dankzij het afschrift van Phebens tot ons gekomen is.

Ubeko Bennens heeft blijkbaar in 1577 en 1578 de opgaven gecorrigeerd en het resultaat is de lijst die hieronder wordt uitgegeven, althans de tweede en derde kolom daarvan. De namen in de vierde kolom zijn in een onbekend jaar omstreeks 1670/1675 (in elk geval tussen 1666 en 1678) toegevoegd, met in de vijfde kolom het bijbehorende totale oppervlak, gemeten in akkers en vordelen. De eerste kolom is in hetzelfde handschrift als het afschrift geschreven, maar in andere inkt. Deze namen dateren echter van omstreeks 1630 (in elk geval vóór 1633)³. Waarom men deze namen, ruim veertig jaar na dato, heeft aangevuld is onduidelijk.

De localisering van de verschillende landerijen levert weinig problemen op, omdat zij langs een logische volgorde beschreven zijn. Voor verdere informatie wordt verwezen naar het boerderijenboek van het Wold-Oldambt (*BWO*).

Register van Midwolder acketael neys overgeslaegen ende uth olde registers ordeniert bij mij *U. B.* anno 1578 den 15 january.

Menno Tiddinga van sijn huissaet soeven olde ackeren ende twie van *Brundt Reenc-kens* olde heerdt. Item, hyr blijven noch ongereckent al de gaeren an de westsijde van dien Allinckslach ende Gaergroeve gelegen wes an den Dullerdt.

¹ R.n.R., inv.nr. 242r.

² *Dr. Hieronymus Verrutius*, syndicus van de Ommelanden in 1578, is op grond van zijn functie een minder waarschijnlijke kandidaat.

³ Met dank aan drs. O.D.J. Roemeling voor de datering van de 17de-eeuwse aanvullingen.

ca. 1630	1578			ca. 1670/1675	
		Olde ackeren		<i>Menno Hindryckx</i>	9
<i>Eppo Jans</i>	<i>Tiacko Hittiens</i>	4	}	<i>Sybinga</i>	10¾
	<i>Sypko Folckers</i>	3¾			
	<i>Ludo Tiackens</i> heerd	3			
<i>Ubbo Mennes</i>	<i>Ippo Heuwens</i>	2		nu <i>Reinder Cornelys</i>	2
<i>Aeilcko Emmes</i>	<i>Heuwo Tonckens</i>	5½	}	nu d'E.E. hr. B[urgemeester]. <i>Eck</i>	7½
	noch bedt twee ackeren van <i>Luppo Mennes</i> heerd	2			
<i>Remmert Geerds</i>	<i>Tammo Tammes</i> arffgen.	4		<i>Derck Hindrycks</i> geb.	4
<i>Upko Haeicks</i>	<i>Ubbeko Bennens</i>	7½		nu <i>Jr. Sanders</i>	7½
<i>Ebo Aouties</i>	<i>Hemmo Ebbens</i>	4		nu <i>Aoutie Ebens</i>	4
<i>Tiacko Rotgers</i>	<i>Diudo Herens</i>	4	}	<i>Hindryck Mennens</i>	6
	noch bedt	2			
<i>Teiyo Edzens</i>	<i>Teiyo Edzens</i>	4		<i>Hindryck Tammes</i>	4
<i>Ubko Haeickes</i>	<i>Ubbko Bennens</i>	4		<i>Ubbeko Ouwens</i> arffgena.	4
<i>Rinolt Durc</i>	<i>Haeicko Habbens</i>	6		<i>Ubbeko Ouwens</i> arffgena.	6
	pastorye midt <i>heer Wabben</i> leen t'saem.	11			11
	vycareiye	3¼			3¼
	costereiye vierstarck	½			½
<i>Sybel Meckes</i>	<i>Neyenhuis</i>	7¼ alis 7½		<i>Sybel Meckens</i>	7
	Hyr is offgetoegen vor die kostereiye ½ acker				

ca. 1630	1578		ca. 1670/1675	
<i>Eltio Herens</i>	<i>Boucko</i> heerd midt die cliene gaere	4	frouw <i>Huismansche</i>	4
<i>Eggo Upkens</i>	<i>Willem Hillebrants</i>	6	<i>Eggo Upkens</i>	6
<i>Jan Reints</i>	<i>Miecko Hittiens</i>	2½	<i>Tebbo Hindryckx</i>	2½
<i>Rieuwen Luppes</i>	junge <i>Eltko</i>	3½	<i>Bunye Rieuwens</i>	3½
<i>Rinolt Durckens</i>	<i>Haeicko Habbens</i>	6½	<i>Rinolt Diurckens</i>	6½
<i>Eltio Durckens</i>	<i>Haycko Herens</i>	5¾	<i>Bontko Bennens</i>	5¾
<i>Tammo Luppes</i>	<i>Eltko Habbens</i>	4¼	<i>Sybelke Luppes</i>	4¼
	<i>Brundt Reenckens</i>	3½	<i>Ebo Senses</i>	3½
<i>Sybel Meckes</i>	<i>Tammo Tammes</i> arffg.	4½	<i>Sybel Mieckens</i>	4½
<i>Eltko Herens</i>	junge <i>Eltko</i> arffgena.	4	<i>Benno Bontkens</i> arffg.	4
<i>B. Sybens</i>	<i>Syben Sebens</i>	4½	} <i>Benno Bontkens</i> arffg.	8
	<i>Reencko Ockens</i> arffgena.	3½		
23 acker <i>Eppo Haeiies</i>	Convent van Grijsefrouwen ende <i>Duircko Rinnolts</i>		} <i>Eppo Pieters</i>	23
<i>Hero Syntkes</i>	<i>Syncko Eppes</i>	7	<i>Jemmo Herens</i> arffg.	7
<i>Tammo Jemmes</i>	<i>Haeiye Eppens</i> bedt	5½ ¾	} <i>Brunger Tammes</i> en consorten	6¼
<i>Ubbo Rotgers</i>	<i>Hemmo Ebbens</i>	5½	<i>Rotger Ubbens</i> wed.	5½
<i>Luppo Rotgers</i>	<i>Diudo Ludens</i>	3¾	} <i>Eppo Ebels</i>	8¼
	<i>Luppo Fockens</i>	4½		

ca. 1630	1578		ca. 1670/1675	
<i>Hommo Tiapkes</i>	<i>Brunger Edzens</i>	4¼	<i>Syncko Geerds arff.</i>	4¼
<i>Hindryck Berents</i>	<i>Tiacko Doedens heerd</i>	4	<i>Hepko Cornelys arffg.</i>	4
<i>Ouwo Jans</i>	<i>Rotger Hindryckx</i>	2¼	} <i>Phylippus Hoeisema</i>	8½
	<i>Mello Ebbens heerd</i>	2¼		
	<i>Eltko Phebens</i>	4		
<i>Jacob Cornelys</i>	<i>Eltko Harmens, nu Tiacko Luidens</i>	4½	} <i>Sypko Pieters</i>	10½
	<i>noch Tiacko vorges..</i>	6		
<i>Geerd Sebens</i>	<i>Tammo Tammes arffgenamen</i>	6	<i>Wypko Hommens</i>	6
<i>Freryck Hommes</i>	<i>Tammo Pieters heert</i>	1½	<i>Jan Tonny</i>	1½
<i>Bun Tiabbes</i>	<i>Hero Eggens</i>	4	<i>Tiabbo Bunnes weduwe</i>	4
<i>Hero Mennes</i>	<i>Jan Engelkes ofte Packebiers heerd</i>	2	} <i>Ulferdt Tonckens</i>	4
	<i>Aeylcko Geerds</i>	2		
<i>Luppo Rotgerts</i>	<i>Ebo Eggens</i>	2½	} <i>Epko Ebbels</i>	6½
	<i>Garbrandt Cryns</i>	2		
	<i>Goesen Dercks</i>	2		
<i>Eggo Luitiens</i>	<i>Eggo Haeickens</i>	3½	} <i>Reinoldes weduwe</i>	8
	<i>Eggo Phebens</i>	4½		
<i>Doe Harmes</i>	<i>Boel Ubbens arffgena.</i>	4	<i>Geuwe Gerrydts</i>	4
<i>Frans Jans</i>	<i>Broer Sypkens</i>	4½	} <i>Harmannes Broers, het ander onder</i>	6
	<i>Louwerdt Aeises</i>	1½		
<i>Claes Aeiolts</i>	<i>Hommo Poppens</i>	2	<i>Ostewoldt</i>	2
<i>Diuw Elties</i>	<i>Toncko Tonckens</i>	2½		
	<i>Hero Eggens</i>	4		
			[totaal:]	256¼